

---

## CONCIO XXIX.

**THEMA:** Ipse est propitiatio pro peccatis nostris.

(I. Ioann. II, 2).

### IDEA CONCIONIS

PROP. Cor Iesu offerendum, quia est propitiatio pro peccatis nostris.

DIVISIO. Est propitiatio: I. Excellentissima; II. Acceptissima; III. Fructuosissima.

PARS. I. Ex parte Sui est excellentissima quia: a) Unica; b) Immaculata; c) Meritissima.

PARS. II. Ex parte Patris est acceptissima quia: a) Merito iustitiae satisfacit; b) Misericordiam meretur; c) Gloriam dignam Deo reddit.

PARS. III. Ex parte nostri est fructuosissima, nam: a) Vivis bona copiosissima obtinet; b) Et defunctis plenissimam remissionem largitur.

---

**Exordium.** Multitudo et gravitas peccatorum, quae et olim et semper tam impudenter in Deum patrata sunt et patrantur, habentibus adhuc fidem in misericordia Domini praecipunt ut ad advocatum accedant sanctum, iustum, potentem, ac validum, antequam tot tantique peccatores deleantur, sicut in diebus Noe, a facie terrae.

Scelera antediluvianorum ita Deum provocaverunt ut poenituit Eum fecisse eos (1).

Semper peccatum postulavit et flagitavit vindictam a Domino. « Quid fecisti? vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra » (2). Clamor Sodomorum et Gomorrhæ, lacrymae

(1) Vide *Genes.* VI, 5, 6, 7.

(2) *Gen.* IV, 10.

orphanorum et viduarum quos expoliavit foenerator et praepotens oppressit, merces operariorum fraudata, blasphemiae, latrocinia, vociferant ad Eum; et clamor hic in aures Domini Sabaoth introivit.

Et vel adhuc intrat! Quare igitur Deus Pater non extendit manum, ut mundum, tam procaciter peccantem in Creatorem, Redemptorem, Conservatorem, purificet vel aqua, vel igne? Quia Ille, qui dives est in misericordia propter nimiam charitatem suam, qua dilexit nos, cum essemus mortui peccatis, convivificavit nos in Christo, cuius gratia sumus salvati; et conresuscitavit et consedere fecit in coelestibus in Christo Iesu: ut ostenderet in saeculis supervenientibus abundantes divitias gratiae suae in bonitate super nos in Christo Iesu (1).

Et hic Iesus: « quem proposuit Deus propitiationem per fidem in sanguine ipsius ad ostensionem iustitiae suae propter remissionem praecedentium delictorum (2), hic Iesus est advocatus noster: « advocatum habemus apud Patrem, Iesum Christum » (3); qui semper vivit interpellans pro nobis.

En quare mundus centies iam non corrui, en quare peccatores scelestissimos tolerat, imo et assidue vocat per gratiam Dominus! Cor enim Iesu quotidie super altare in propitiationem offertur pro peccatis eorum. Et haec est ratio qua a nobis sequens statuitur

**Propositio.** *Cor Iesu offerendum, quia est propitiatio pro peccatis nostris.*

Est SS. Cor Iesu sacerdos simul et hostia sui sacerdotii. Est sacerdos, ut legitur: « Tu es sacerdos in aeternum » (4); nam Patri obtulit sacrificium, non panis et vini sicut Melchisedech, sed sacrificium laudis gratissimum; cuius quidem sacerdotii et pontificatus praestantiae, levis fuit figura gloria Pontificis Aaron caeterorumque veteris legis. Et est etiam

(1) *Ephes.* II, 4 et seq.

(2) *Rom.* III, 25.

(3) *I Ioann.* II, 1.

(4) *Psalm.* CIX, 4.

hostia sui sacerdotii; nam Christus « semetipsum obtulit immaculatum Deo »; obtulit enim in cruce corpus suum plagis vulneratum, obtulit animam amaritudine oppressam et divinitatem utrumque ponderantem, quae, tantae hostiae merito, pacem dedit saeculo.

Quod semel fecit quotidie facit. Nam ardentissimo erga nos amore compulsus, vivit interpellans pro nobis, Patri offerens Cor suum cum affectibus et meritis infinitis, apertumque vulnere ac sanguinem manans, quo delevit quod adversus nos erat chirographum mortis, affingens illud cruci.

Et hoc sensu est Cor Iesu propitiatio pro peccatis nostris; est enim hostia oblata a seipso pro peccatis nostris. Cuius propitiationis meritum triplici capite percurremus.

**Divisio.** I. *Ex parte ipsius hostiae, quae in propitiationem offertur*; II. *Ex parte Patris, cui offertur*; III. *Ex parte peccatorum, pro quibus exhibetur. Ex parte ipsius est excellentissima: ex parte Patris, acceptissima: ex parte peccatorum, fructuosissima.*

#### PARS I. — EST PROPITIATIO EXCELLENTISSIMA.

Primo ex parte ipsius Cordis Iesu, quod continuo in propitiationem offertur, est hostia excellentissima. Nam super illud: « Et ipse est propitiatio pro peccatis nostris » (1), scribit A Lapid: « Propitiatio id est propitiator pro peccatis nostris, quia scilicet se offerens in cruce victimam pro peccatis, pro eis Deo Patri satisfecit, eumque nobis reconciliavit ».

Et ideo victima sive hostia excellentissima.

a) Quia unica: non in ratione numeri, sed in ratione meriti. Quamvis namque plures et diversae speciei offerebantur antiquitus hostiae, tamen haec antonomastice, seu per excellentiam vocatur: *hostia*; quia illae ex se nullum habe-

(1) *I Ioann.* II, 2.

bant placationis meritum, sed solum in quantum Christum figurabant. Quod si hostiae illae, mutuato Christi nomine placebant, et languida, quamvis inscriptae, figura Christi placebant; quid putas de ipso Corde Christi sentiendum, cum non nomine, sed re, non figura sed persona hostiam perferat semetipsum, hostiam vivam, sanctam, Deo placentem, in qua nec ruga, nec macula, sed Sanctitas increata, charitas infinita, praetium inaestimabile iustitiae et puritatis divinae? Et omnes simul et veteris et novae legis hostiae, puta, martyres et poenitentes, nequiverunt Deum propitium homini unquam reddere, seu placere, nisi merito istius singularis hostiae. Ideo nullum alium proposuit Pater propitiorem nisi Christum, « quem proposuit Deus propitiationem per fidem in sanguine ipsius » (1).

Hostia unica, non solum quia Christus est unus, sed quia unica exoratio eius sufficit ad placandum et reconciliandum Patrem; et ideo, « hoc (scilicet offerre non pro suis sed pro populi delictis) enim fecit semel, seipsum offerendo » (2). « Christus namque non pro suis, sed alienis, scilicet totius mundi, peccatis offert; idque semel tantum; unaque oblatione omnia omnium hominum peccata expiavit » (3).

b) Quia immaculata; idest quia nullam habet maculam, sed e contra est omnino perfecta. Unde de eo legitur: « qui per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo » (4). Id est « per sanctitatem spiritus sui, qua omnium hominum salutem sitiebat, Christus, obtulit se pro eis Deo Patri » (5). Est enim Cor Iesu hostia immaculata, non solum quia ab omni imperfectione prorsus immune, sed quod omnimoda sanctitate plenum. Unde dicitur iustum: « Advocatum habemus apud Patrem Iesum Christum iustum » (6): idest

(1) Rom. III, 25.

(2) Hebr. VII, 27.

(3) A LAP. hoc loc.

(4) Hebr. IX, 14.

(5) A LAPIDE.

(6) I Ioann. II, 1.

innocentem sanctum, qui sua sanctitate gratissimus meretur a Patre exaudiri.

Ad rem S. Anselmus: « Sanctus interius, innocens manibus, impollutus corpore, segregatus a peccatoribus, idest ab omni peccato immunis, et seorsum factus est a grege peccatorum, et consequenter a grege caeterorum sacerdotum separatus, inter quos nullus est sine peccato, et excelsior coelis factus, ut ibi ministret in supremo altari » (1) ubi tam angelos quam beatos omnes superat loco, gratia et gloria.

c) Tandem quia meritissima; scilicet merito intrinseco, quo omnes hostias in propitiationem superat hucusque Deo oblatas et quovis tempore offerendas. Et hoc tum ex parte offerentis Christi, scilicet Filii Dei, tum ex parte rei oblatae, corporis nempe et sanguinis eius, qui in remissionem effusus est peccatorum. Ex parte offerentis, quia est reconciliator potens, ut dicitur infra (Conc. XXXVIII). Ex parte rei in propitiationem oblatae, de qua Apostolus scribit, « empti est pretio magno » (2), sanguine, scilicet, Christi, sanguine Dei: « Haec est enim gloria Dei si magni fiant illa corpora, quae Deus tanto sibi pretio comparavit, scilicet, sanguine suo » (3). Unde ab Apostolo haec hostia pretium antonomastice nuncupatur: « Praetio empti estis » (4), puta, sanguine Christi, qui antonomastice dicitur pretium, utpote ingens et immensum. Ita Ambrosius, qui dicit: « Christus vos pretio maximo e servitute peccati emit et redemit, fecitque sibi liberos » (5). Et per hunc modum Cor Iesu est propitiationis hostia excellentissima ex parte sui, quia unica, immaculata et meritissima.

(1) Cit. a CORN. A LAP. Hebr. VII, 26.

(2) I Corint. VI, 20.

(3) A LAP. hoc loc.

(4) I Corint. VII, 23.

(5) A LAPIDE in hunc loc.

## PARS II. — EST PROPITIATIO ACCEPTISSIMA.

Secundo Cor Iesu est propitiatio, pro peccatis nostris totiusque mundi, acceptissima Patri, cui offertur. Et hoc triplici potissimum ratione:

a) Prima, quia merito, iustitiae satisfacit, iuxta D. Thomam (1): ille proprie satisfacit pro offensa, qui exhibet offenso id quod aequae vel magis diligit, quam oderit offensam. Christus autem ex charitate et obedientia patiendo, maius aliquid Deo exhibuit, quam exigeret satisfactio totius offensae humani generis; primo quidem propter magnitudinem charitatis, ex qua patiebatur; secundo propter dignitatem vitae suae, quam pro satisfactione ponebat, quae erat vita Dei et hominis; tertio propter generalitatem passionis et magnitudinem doloris assumpti. Et ideo passio Christi non solum sufficiens, sed etiam superabundans satisfactio fuit pro peccatis humani generis secundum illud: « Ipse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi » (2). Et quia solum Cor Iesu pretium condignum solvebat, caeteras hostias Pater reiecit, ut ait per Prophetam: « Sacrificium et oblationem noluisti » (3): hoc est non voluisti placari sacrificio pecudum, neque oblatione panum et thuris, sed victima infiniti pretii; ideo corpus mortale assumere me voluisti, ut per obedientiam usque ad mortem expiarem primi hominis inobedientiam: et quoniam holocaustum pecudum et sacrificium pro peccato non admisisti, idcirco dixi: « Ecce venio, ut ego ipse fiam sacerdos et sacrificium, quo placatus humano generi, educas homines de lacu miseriae et de luto faecis » (4).

b) Ideo misericordiam a Patre meretur et obtinet; me-

(1) Parte III, q. XLVIII, a. 2.

(2) I Ioann. II, 2.

(3) Psalm. XXXIX, 7.

(4) A LAPIDE, hoc loc.

rito enim propitiationis eiusmodi, Patri reconciliamur: ideo; « nunc autem in Christo Iesu vos, qui aliquando eratis longe, facti estis prope in sanguine Christi. Ipse enim est pax nostra qui fecit utraque unum » (1). Super quod D. Thomas: « Vos, qui postquam conversi estis ad Christum, idest, qui ei adhaeretis per fidem et charitatem, vos, qui eratis elongati a Deo non loco sed merito, et a conversatione Sanctorum et participatione testamentorum, sive sacramentorum, iam facti estis prope, Deo, scilicet, et sanctis eius, et testamentis. Vos autem modo facti estis prope, scilicet, in sanguine Christi, idest per sanguinem eius, quo vos Christus attraxit. Et hoc propter nimiam charitatem, quae potissime in morte crucis manifestatur. Unde qui fecit utraque unum, quia, scilicet, Christus utrumque populum Iudaeorum colentium Deum verum et gentilium ab huiusmodi Dei cultu abhorrentium coniunxit in unum ».

c) Et tandem est propitiatio Patri acceptissima, quia gloriam dignam Deo reddit; gloriam, nempe, respondentem, imo et exsuperantem supra modum gloriam, quam omnes simul homines Altissimo reddere valerent. Gloriam, inquam, dignam, seu condignam, maiestate eius infinita; et hoc tam ex parte offerentis, Christi scilicet, Filii Dei, quam ex parte oblationis exhibitae, scilicet Cordis sui, cum affectibus sanctissimis et meritis, omnem aestimationem superantibus, qui sunt affectus et merita Verbi divini, cuius est Cor. Unde est quod in conspectu huiusce sanctissimae hostiae Deo oblatae et Pater placatur et peccatoribus propitius redditur; est enim propitiatio acceptissima, quae merito iustitiae satisfacit, quae misericordiam meretur et obtinet, quae gloriam Deo dignam reddit.

(1) Ephes. II, 13, 14.

## PARS III. — EST PROPITIATIO FRUCTUOSISSIMA.

Tertio. Cor Iesu est propitiatio pro peccatis nostris fructuosissima: « non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi ». Ad rem A Lapide: « Non pro peccatis Iudaeorum tantum, sed et gentium omnium, ait Oecumenius et Cyrillus. Melius Clemens Alexandrinus et alii qui dicunt: non pro peccatis nostris qui sumus fideles tantum, sed pro peccatis infidelium totius mundi. Pro his enim quoque passus est Christus, eisque meruit gratiam et gloriam, si in eum credere, eiusque merita amplecti velint. Unde et iussit praedicari evangelium hoc omnibus gentibus, easque baptizari in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Rursum Christus, ut hostia propitiatoria offertur in sacrificio Missae pro omnibus hominibus, etiam infidelibus, ac pro defunctis in Purgatorio existentibus, uti fuse docet hic noster Iustinianus; Ecclesia enim tantum excipit excommunicatos; pro his enim vetat sacrificari » (1). Unde emergit quod SS. Cor Iesu sit propitiatio fructuosissima vivis et defunctis.

a) Vivis quidem, quibus bona abundantissima largitur, scilicet, remissionem peccatorum, gratiam salvantem, perfectionem gloriae, quae nobis meruit pretio propitiationis eius. Nam quaerens D. Thomas an Christus simul fuit sacerdos et hostia (2), affirmative respondet: et postquam ea enumeravit, propter quae homo indiget sacrificio, scilicet ad remissionem peccati, ad statum gratiae conservandum et ad perfectam unionem cum Deo adipiscendam, sic prosequitur: « Haec autem per humanitatem Christi nobis provenerunt. Nam primo quidem nostra peccata deleta sunt secundum illud: traditus est propter delicta nostra » (3). Secundo gratiam nos salvantem per ipsum accepimus, secundum illud:

(1) In I Ioann. II, 2.

(2) Part. III, q. XXII, a. 2.

(3) Rom. IV, 25.

« factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis aeternae » (1). Tertio per ipsum perfectionem gloriae adepti sumus: « habemus fiduciam per sanguinem eius in introitum sanctorum » (2), scilicet in gloriam coelestem.

Et ideo ipse Christus in quantum homo non solum fuit sacerdos, sed etiam hostia perfecta, simul existens hostia pro peccato, et hostia pacifica et holocaustum. Et ita propitiatio fructuosissima vivis, quibus bona tanta largitur.

b) Deinde et defunctis, qui per meritum eius a poena peccatorum liberantur. Nam de fide est suffragia vivorum auxilio esse animabus in Purgatorio existentibus, prout definitum est a Concilio Florentino (3) et Tridentino (4). Hoc autem auxilium in hoc stat quod per suffragia vivorum, defuncti liberantur a poena Purgatorii, quae est in supplementum satisfactionis, quae non fuerat plene in corpore consummata (5). Nam, contra Lutherum aliosque novatores, de fide est mortuos, qui in charitate decesserunt, posse a vivorum suffragiis adiuvari non per modum meriti, quod est ex actu proprio, sed per modum satisfactionis. Et ideo D. Thomas: « Charitas, quae est vinculum Ecclesiae membra uniens, non solum ad vivos se extendit, sed etiam ad mortuos qui in charitate decesserunt. Charitas enim quae est vita animae sicut anima est vita corporis, non finitur: « charitas numquam excidit » (6). Similiter etiam mortui in memoriis hominum viventium vivunt. Et ideo intentio viventium ad eos dirigi potest. Et sic suffragia vivorum mortuis dupliciter prosunt, sicut et vivis, et propter charitatis unionem et propter intentionem in eos directam » (7).

Nunc autem charitas in qua et vivi et mortui vinculantur

(1) Hebr. V, 9.

(2) Hebr. X, 19.

(3) Sess. ult.

(4) Sess. XXV.

(5) Vide D. THOM. *Supplem.* q. LXXI, a. 6.

(6) I Corinth. XIII, 8.

(7) *Supplem.* q. LXXI, a. 2.

est charitas Christi ab ipso e coelo lata, et ex eo totum meritum desumens: ideoque per Christum defuncti fideles a reatu peccatorum liberantur: quod quidem meritum semper existens vocatur oratio: «semper vivens ad interpellandum pro nobis». Unde S. Dionisius: «Divinus sacerdos pro mortuis orans, pro illis orat qui sancte vixerunt et tamen aliquas maculas habuerunt ex infirmitate humana contractas» (1).

**Consequentia.** Ergo Cor Iesu offerendum. Sed cui? Offerendum Patri qui sibi complacens in Corde Filii, hac aestimabilissima oblatione placabitur. Offerendum in tantorum debitorum solutionem, et praesertim in amoris Iesu et beneficiorum eius condignam retributionem. Et quare? Offerendum quia et peccata nostra et reatus eorum clementer expediat; et de lacu miseriae et luto faecis tot peccatores potenter eripiat. Et quomodo? Offerendum cum affectuum concordia; vel nostros affectus, affectibus Cordis sui consociando qui seipsum sponte offert; vel intentionem nostram uniendo intentioni sacerdotis hanc immaculatam hostiam super altare offerentis. Offerendum tandem corde et manibus mundis, ut haec oblatio proficiat et ex parte modi, quo tantam victimam offeramus, non mereamur reprehensionem datam olim a Domino per Isaiam: «Ne offeratis ultra sacrificium frustra; incensum abominatio est mihi. Neomeniam et sabbatum et festivitates alias non feram; iniqui sunt coetus vestri» (2).

**Affectus.** Domine Sancte Pater! Iam nunc cum iratus fueris misericordiae recordaberis. Donum enim, quod, ad te reddendum propitium tibi offerimus, tuum est ac nostrum. Tuum, quia Filius; nostrum quia frater. Tuum quia Deus; nostrum, quia homo. Ut Deus ac Filius, condigne debitum solvit; ut homo ac frater, vice nostri solvit. Ubi ergo respexeris in offerentes hanc sacrosanctam hostiam, oculos

(1) *Eccl. Hier. cap. VII.*

(2) I, 13.

tuos ad nos in posterum convertes. Ubi Cordis Iesu supplicationes precesque susceperis, procul dubio nos cum misericordia respicies.

**Deprecatio.** Suscipe, Domine, holocaustum perpetuum Cordis Iesu Christi Filii tui Domini nostri, et sit propitiatio pro peccatis nostris, ut gratiam tuam consecuti, in eo uno vivamus, qui pro nobis mori dignatus est. (Ex missa Gaudemus).

